

הלכות עירובין שעג-שעד

כמה דברים אמורים למלטל בגזוטרירות עעצמן אכל העליות שאצלן יכולה כל אחת לערב לעצמה עם הבתים שבחצרה אע"פ שהגזוטרירותם סמוכות זו לזו רק שלא ילמלו בגזוטרירות ואם ירצו יכולים אפילו כל הבתים שבחצר עליה זו לערב עם כל הבתים שבחצר עליה זו לפי שהגזוטרירות הן פתח ביניהם^א רק שהיו סולמות כדנים מהבתים לעליות^ב והוא הדין אם הגזוטרירות רחוקות אלא שנתן נסר מזו לזו:

שעד נסתם בשבת פתח או חלון במקום שעירב בו וכו' ד' סעיפים:

א כ' בתים^א או כ' חצרות^ב שעירבו יחד ע"י שהיה ביניהם חלון או פתח ונסתם בשבת מותרים להשתמש מזה לזה דרך גובה כותל וחורויו^ג ששבת כיון שהותרה הותרה^ד.

אבל אם נסתם מבעוד יום אפילו חזר ונפתח בשבת אסורים לפי שעדיין לא קנו עירוב מעולם שקניית העירוב הוא בין השמשות^ה וכאן לא היה עירוב בין השמשות כיון שהפתח סתום ומשחשכה לא קנו עירוב שאין מערבין משתחשך.

ואפילו עירבו כבר לפני שבת שעברה ואותו עירוב נשאר עדין קיים אינן יכולים לסמוך עליו בשבת זו אחר שנפתח הפתח הואיל וכבר נתבטל מבעוד יום ואינו חוזר וניעור משתחשך אבל אם מתחלה עירבו לשבתות הרבה אפילו עירבו לשנה או יותר וקנו עירוב בבין השמשות לא שבת ראשונה שהיה הפתח פתוח ואח"כ נסתם הפתח ונפתח בשבת אחרת אפילו בסוף השנה חוזר העירוב וניעור^ו ואפילו סתמו במזיד^ז ויש מי שהחושש להחמיר^ח אם סתמו במזיד הואיל וגילה דעתו בסתימה זו שאינו חפץ בעירוב אינו חוזר וניעור כשנפתח ולענין הלכה ברברי סופרים הלך אחר המיקל:

ב היה כותל בין [שתי] חצרות ועירבה כל אחת לעצמה ונפרץ הכותל בשבת מותרים למלטל כל אחד בחצירו עד מקום הכותל^א אפילו כלים ששבתו בבית ששבת כיון שהותרה הותרה^ב.

אבל חצר שנפרצה בשבת לרשות הרבים או לכרמלית פרצה האוסרתה אין אומרים שבת כיון שהותרה הותרה^ג כמו שנתבאר בס' שם^ד י:

ג חצר קטנה שנפרצה^ה מבעוד יום^ו במילואה לגדולה ואין בפרצה יותר מעשר אמות לגדולה^ז מותרת להוציא כלים ששבתו בבית להצרה אם עירבה לעצמה ואע"פ שלא עירבה עם הקטנה אין הקטנה אוסרת עליה מפני שפרצה זו היא לגדולה כפתח שאין

לצורך שנה). ע"י בוחה שכתבתי בס' ש"ס 298 וס' 299 ס"ב (המעק שאומרים כאן חזר וניעור, כמו בספינות שהיו קשורות דלעיל ס' שסב ס"ח).
ח אגור ס' תקנו, בשם שו"ת מהר"י"ג ס' קסב. רמ"א ס"א. ס"ז ס"ק א.
ט רמ"א ס"ק א לדעת מהר"י.
י שו"ת ש"ס צד, א. מור וש"ע ס"ב.
יא רש"י שם ד"ה יה מלטל. מור וש"ע שם.
יב רב צ"ח, א. מור וש"ע שם.
יג סעף ג.
יד חזו"ת צ"ב, א. מור וש"ע ס"ב.
טו פירוש המשניות להרמב"ם שם. כ"י ד"ה הוא דאמרין ש"ע שם. דאם נפרצה בשבת אמרין כיון שהותרה כ"י כדלעיל ס"ב.
טז רש"י שם ד"ה הגדול מותר. מור וש"ע שם.

יא ס"ז סוף ס"ק ב.
יב ע"י לעיל ס' ששע ס"ב, שבארובה שבין בית לעליה אין צורך סולם. מש"א"כ כאן בעירוב דרך גזוטריר שבקליה. וגי' בוחה שכתבתי בס' ש"ס ש"ק א, דגוריר הכא שש סולם לגזוטרירות היצאות מתקרת העליה.

סימן שעד

א ראה תוס' י, א ד"ה עירב (בבית לבית).
ב ראה רש"י צ"ב, ב ד"ה דאמרת (שתי חצרות).
ג רב הונא צ"ב, ב. מור וש"ע ס"א.
ד רש"י שם ד"ה מהו. מור וש"ע דא' שבש"ע שם. וכן עיקר (נחלת צ"ב ס"ק א. אליה ונשא ס"ק א).
ה וברע"ל ס' שם ש"י ש"ג.
ו כדלקמן ס' שש"ס.
ז תוס' דף י, א ד"ה עירב. דא"ש ש"ק ס"ג (שאם עירבו

הלכות עירובין שעד-שעה תשפ"א

לה"י במילואה אלא נשתתרו בה גיפופים עורפים על פרצת הקמנה מכאן ומכאן והקמנה אסורה להוציאו כלים ששבתו בבית להצרה הואיל ונפרצה במילואה להגדולה"י אלא אם כן עירבה עם הגדולה.

במה דברים אמורים כשנכנסין כתיב אורך הקמנה לתוך הגדולה"י ומפולגין שם ג' מפתחים מכתלי אורך הגדולה"כ שאל"כ אף הקמנה ניתרת ע"י גיפופי הגדולה משום נראה מבחוץ ושוה מכפנים כמו שנתבאר בס"י ש"ס כ"ג:

ד' וכן גג קמנ"כ המוקף מעקה סביבו"כ גבוהה עליו עשרה"כ שנפרץ שם במילואו לנג גדולה"כ המוקף ג"כ כמנהו ולא עירבו הבתים יחד קמנ אסור להעלות עליו כלים ששבתו בבית"כ אם מחיצותיו נכנסות לתוך הגדולה"כ הואיל ואין לו מחיצה להפסיק בינו לגדול שלא עירב עמו וגדול מותר מפני שיש לו גיפופים עורפים על פרצת הקמנ.

וכן אפילו אם אינן מוקפים מעקה כלל אלא שמחיצות הבית סביב ניכרות ונראות"כ למי שעומד על שפת הגג כשמשכחל תחת רגליו"כ שאז אומרים בהן גוד אסיק וכאלו הן עומדות למעלה על שפת הגג כמו שנתבאר בסימן שמו"ה"כ אבל מחיצות הבית שבין קמנ לגדול אין אומרים בה גוד אסיק"כ הואיל ואינה נראית למי שעומד שם מלמעלה שהרי הגננן מחוברין זה לזה ומכסים על פרצת הקמנה"כ ואין רואים אותה ומקום מחיצה זו למעלה היא כפרצה במילואה מהקמנ להגדול ולהגדול אינה במילואו שהרי כותל בית הגדול עורף מכאן ומכאן ונראה למי שעומד על שפת הגג ולפיכך גדול מותר וקמנ אסור אם נכנסים כתיב ביתו לתוך הגדול"כ.

אבל אם גם מחיצות הבית סביב אינן ניכרות ונראות למי שעומד על שפת הגג כגון שהגג בולט עליהן כרמילת הוא"כ כמו שנתבאר בס"י שמו"ה"כ אלא אם כן חלון ד' על ד' פתוח לו מהבית"כ (ואז הוא רשות היחיד כמו שנתבאר שם) אבל מכל מקום אם לא עירבו יחד אף הגדול אסור בכלים ששבתו בבית לפי שאין לו גיפופים עורפים מכאן ומכאן שהרי כותל הבית אין אומרים בו גוד אסיק הואיל ואינו ניכר למי שעומד למעלה"כ:

שעה מה הם הדברים השרויים בחצר שאינם אוסרים וכו' ה' סעיפים:

א' מרפסת ארוכה שלפני העליות ועומדת בחצר ועולין לה כסולם ובני העליות יוצאין לה דרך פתוחהם הפתוחים לה ויורדין ממנה כסולם לחצר ועוברים לרשות הרבים"א

-
- יז אוציל: שאינה.
יח רש"י שם, מ"א ס"ק ד.
יט ד' ויזר ט, ב שול"ע שם.
כ גמרא שם, שול"ע שם.
כא מנעף ג.
כב במשנה שם צ"ב, א. מור ושול"ע ס"ד.
כג תוס'ים בפי' המשנה שם. עברת הקדש שער ג ס"ט.
כד עברת הקדש שם.
כה עברת הקדש שם. מור ושול"ע שם.
כו רש"י במשנה שם ד"ה הגדול. מור ושול"ע שם.
כז תוס'ים פ"ג, ב ד"ה יקמן ובלעיל ס"ג.
כח גמרא שם צ"ב, א לרב. מור ושול"ע שם.
כט רש"י פ"ג, א ד"ה במחיצות הניכרות.
ל סעיף א.
לא רב פ"ג, א. רש"י שם ד"ה כי פליגי תוס'ים שם ד"ה במחיצות. וראה שול"ע צ"צ או"ח ס"ח אות ב.

סימן שעה
א רש"י פ"ג, ב ד"ה ה"ג במתני'. וראה גם שם, נט, סעי'ב.
צא, רנ"א. מור ושול"ע ס"א.